

Новіков Д.М.

КИЇВСЬКА РУСЬ У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ ЄВРОПИ

Русь пройшла великий шлях. Київська держава постала на базі кількох роз'єднаних та подекуди ворогуючих між собою племен, на які мали вплив інші більш сильні країни, що використовували його заради власної політичної сили та наживи. Для них східні слов'яни були звичайними язичниками, варварами без розвинутої культури. На півдні на слов'ян впливали Хозарія та Візантія, а на півночі - варяги. Однак, за майже два століття Русь перетворилась на країну, яка мала великий вплив і ще більші амбіції. Вона використовувала увесь спектр середньовічної дипломатії від військової до шлюбної, заради впливу на колишніх корисливих сусідів та інших претендентів на панування в Європі.

Князі проводили різноманітну дипломатію, інколи з сильним ухилом в один з її аспектів. Ольга, проводила притаманну для жінки-правителя, мирну дипломатію, в основному спираючись на релігію, так як шлюбним відносинам ще заважав культурний бар'єр, а для економічної політики була потрібна військова сила. Святослава, якщо подивитись на його дії у масштабі всієї української історії, можна назвати найвойовничішим та найамбітнішим українським правителем. Його політичні задуми сягали Волги на сході та усього Балканського півострова на заході. За Володимира бере свій початок, а за Ярослава досягає піку, розвиток шлюбних відносин, на які значний вплив мала християнізація Русі.

Подальша історія Русі неоднозначна, культура продовжувала розвиватися аж до монгольської навали, однак швидкість цього розвитку ставала все меншою. В історії Київської держави ще можна відзначити період князювання Володимира Мономаха, але такої єдності та впливу як за Ярослава у країні вже не було ніколи, а сподівання на гегемонію у Європі стали лише нездійсненими мріями.

Наостанок варто провести паралель з сучасною Україною. Наша країна перебуває у вирі політичних подій, вона ламає встановлені з 1945 по 1991 роки принципи. З. Бжезинський називав нашу країну одним з п'яти геостратегічних центрів. Дійсно, ми так само як і Русь знаходимось на перехресті двох цивілізацій, а її історія показує, що цим можна вдало користуватися і в результаті стати дійсно політично ваговою країною.

Література:

1. Бжезинський З. Велика Шахівниця. Львів – Івано-Франківськ, 2000. 236 с.
2. Войтович Л. Князівські династії Східної Європи (кінець IX - початок XVI ст.): склад, суспільна і політична роль. Історико-генеалогічне дослідження. Львів, 2000. 649 с. URL : <http://litopys.org.ua/dynasty/dyn.htm>
3. Гаврилишин М. Політичні та шлюбні аспекти зв'язків Київської Русі з Англійським королівством у XI ст. *Дрогобицький краєзнавчий збірник*. Дрогобич, 2014. С. 64-70.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри КТРСіГН Тавшунського О. М.